

SAKRAMENTET E KISHËS KATOLIKE

Vazhdojmë rrugëtimin tonë të formimit e thellimit të krishterë në lidhje me Sakramentet e Kishës Katolike. Kemi folur gjatë për Sakramentin e Pagëzimit, duke u munduar që të transmetojmë jo vetëm anën teorike, ashtu sikur na e ka dhënë Nëna Kishë dhe sipas Doktrinës së Kishës Katolike, por edhe duke u thelluar në anën shpirtërore, nëpërmjet një meditimi specifik mbi Pagëzimin dhe Fjalën e Zotit lidhur me të (e gjeni në kanalën Youtube Dashuria nuk shuhet kurrë: <https://youtu.be/OaUcRX-aWEI>), si edhe nëpërmjet një dëshmie të një motre në Krishtin, që na dhuroi eksperiencën e saj të Pagëzimit në moshën 33 vjeçare nga vetë Papa Françesku (videoja: <https://youtu.be/3f8xxcmdFgI>). Pak a shumë në të njëjtën mënyrë do të veprojmë me Sakramentin e radhës, që do të jetë Sakramenti i Krezmimit.

BURIMET ZYRTARE

Burimet zyrtare janë po ato të Pagëzimit, pra siti zyrtar i Kishës Katolike vatican.va: [Catechismo della Chiesa Cattolica - Indice Generale \(vatican.va\)](http://Catechismo della Chiesa Cattolica - Indice Generale (vatican.va)), ku shpjegohet në detaj gjithçka mbi Katekizmin e Kishës Katolike në gjuhë të ndryshme, por në shqip akoma jo fatkeqësisht. Gjithashtu, siti zyrtar i Urdhrit Domenikan, urdhër shumë i rëndësishëm i Kishës Katolike, Amici Domenicani; rubrica: Un sacerdote risponde: Un sacerdote risponde – Amici Domenicani, në të cilin besimtarët i bëjnë pyetje të shumëllojshme priftit domenikan, profesor teologjie, tomisti Atë Angelo Bellon; si edhe siti zyrtar i priftit italian Don Leonardo Maria Pompei, prift i Kishës Katolike Romane: “In Voluntate Dei”: don Leonardo Maria Pompei – In Voluntate Dei.

SAKRAMENTI I KREZMIMIT

Kemi thënë që Sakramentet e Kishës Katolike janë 7: Pagëzimi, Krezmimi, Eukaristia, Rrëfimi, Vajimi, Urdhri i Shenjtë, Martesa, të ndara në tre grupe sipas rolit të tyre: tre sakramentet e hyrjes në jetën e krishterë (iniciacionit) pra Pagëzimi, Krezmimi, Eukaristia; Sakramentet e shërimit që janë Rrëfimi e Vajimi dhe Sakramentet në shërbim të bashkësisë e të misionit të besimtarëve (Urdhri i Shenjtë dhe Martesa).

Sakramenti i Krezmimit është një sakrament i hyrjes në jetën e krishterë. Le të zhvillojmë bisedën tonë në lidhje me këtë sakrament, duke u munduar që t'i përgjigjemi disa pyetjeve themelore që mund të na vijnë ose mund të na kenë ardhur ndërmend në lidhje me këtë sakrament, i cili gjendet përherë pak si në hije, si i lënë mënjanë apo i panjohur, në krahasim me sakramentet e tjera, rreth të cilave njihet pak më shumë. Edhe për këtë arsye, jemi akoma më të motivuar që të flasim rreth rëndësisë së madhe të këtij sakramenti dhe rreth gjithçkaje që e karakterizon.

1. ÇFARË ËSHTË SAKRAMENTI I KREZMIMIT?

Për të kuptuar më mirë dhe më thellësisht rëndësinë e kuptimin e Sakramentit të Krezmimit duhet ta lidhim me Sakramentin e Pagëzimit. Ja vlen të theksojmë që këto dy sakramente jo më kot janë sakramente të ndara, specifike, nuk janë e njëjta gjë, edhe pse janë fort të lidhur me njëri tjetrin.

Cili është ndryshimi themelor midis tyre?

Pagëzimi është Sakramenti i Rilindjes, i lindjes në një jetë të re, që siç kemi thënë është jeta hyjnore e Jezu Krishtit, kurse **Krezmimi i quajtur ndryshe edhe Sakramenti i Konfirmimit, është sakramenti i pjekurisë shpirtërore:** pra me Sakramentin e Krezmimit, i pagëzuari, që u rilind në një jetë të re, bëhet tashmë i rritur (gjithnjë në kuptimin e fesë, së jetës shpirtërore). Për këtë arsye, ky sakrament quhet ndryshe edhe sakramenti i konfirmimit, pra i pagëzuari, duke marrë këtë sakrament, konfirmon, përforcon jetën e re të ndërmarrë në sakramentin e Pagëzimit. **Sakramenti i Krezmimit është i nevojshëm për përforcuar hirin e marrë gjatë sakramentit të Pagëzimit.** Hiri i Pagëzimit është i nevojshëm për të na hapur rrugën e fesë, kurse hiri i Krezmimit është i domosdoshëm për ta përforcuar, në mënyrë që ky hir të mos dobësohet apo zhduket para vështirësive të shumta, përpara persekutimeve e pengesave të panumërta, por **është i nevojshëm po ashtu edhe për të dëshmuar fenë e krishterë.**

Është gjithnjë Shpirti i Shenjtë, që merret në të dyja rastet, i njëjti Shpirt i Shenjtë, por që jep fryte, efekte të ndryshme në dy Sakramentet:

- a. Gjatë Pagëzimit i jep atij që pagëzohet pafajësinë (që ka të bëjë me të gjitha ato gjërat për të cilat kemi folur, duke filluar nga heqja e mëkatit origjinal, e çdo mëkati personal dhe e ndëshkimit që vjen nga këto të fundit; për më tepër shikoni: "Sakramenti i Pagëzimit"); kurse **gjatë Krezmimit, Shpirti i Shenjtë i jep atij që krezmohet, plotësinë e hirit.**
- b. Pagëzimi na rilind në jetën e Krishtit, **Krezmimi na përgatit për luftën (shpirtërore).**
- c. Pagëzimi na purifikon, **Krezmimi na përforcon.**
- d. Pagëzimi na shpëton, **Krezmimi na jep armët dhe na trajnon si ushtarë të Krishtit.**
- e. Pagëzimi na bën gjymtyrë të Korpit Mistik të Krishtit, duke na futur në Kishën Katolike të Jezu Krishtit, **Krezmimi na bën gjymtyrë, anëtarë aktivë të po kësaj kisha,** jo vetëm që marrin pjesë inaktive në të, si spektator, por si aktorë, si protagonistë; na jep dëshirën e flaktë dhe forcën për ta përforcuar, për ta ndërtuar, për ta ndrequr, për ta mbrojtur, për ta përhapur sa më shumë Kishën. Pra, na bën të ndihemi më shumë si familje e madhe e Zotit, duke na dhënë kështu dëshirën për t'u rritur jo vetëm personalisht, por të gjithë së bashku.

- f. Duke marrë vulën e **Krezmimit, besimtarët janë të thirrur akoma edhe më shumë që të dëshmojnë Krishtin**, aty ku ndodhen, duke e shpallur publikisht, pa frikë, pa turp me fjalë e me vepra.

Pagëzimi vs. Krezmimi

Sakramenti i Pagëzimit	Sakramenti i Krezmimit (i Konfirmimit)
<ul style="list-style-type: none">❖ Sakramenti i Rilindjes❖ Na jep pafajësinë❖ Na rilind në jetën e Krishtit❖ Na purifikon❖ Na shpëton❖ Na bën gjymtyrë të Korpit Mistik të Krishtit (në Kishën Katolike të Jezu Krishtit)	<ul style="list-style-type: none">❖ Sakramenti i pjekurisë shpirtërore❖ Na jep plotësinë e hirit❖ Na përgatit për luftën shpirtërore❖ Na përforcon❖ Na jep armët dhe na trajnon, si ushtarë të Krishtit❖ Na bën gjymtyrë, anëtarë aktivë të kishës Katolike dhe na jep forcën për ta përforcuar, për ta ndërtuar, për ta ndrequr, për ta mbrojtur, për ta përhapur sa më shumë❖ Jemi të thirrur akoma edhe më shumë që të dëshmojnë Krishtin, duke e shpallur publikisht, pa frikë, pa turp, me fjalë e me vepra

Këto pra janë disa nga ndryshimet kryesoret midis dy Sakramenteve që janë caq të lidhur me njëri tjetrin e që siç do të shikojmë, edhe në rendin kohor, pikërisht për këtë lidhje caq të madhe që kanë, janë të lidhur. Siç mund ta shikojmë, Pagëzimi e Krezmimi nuk mund të shikohen pa njëri tjetrin, duket sikur pa njëri tjetrin e humbasin kuptimin e vërtetë të tyre.

2. CILAT JANË EFEKTET E SAKRAMENTIT TË KREZMIMIT?

Efekti kryesor, siç do të shikojmë edhe kur do të flasim për ritet e Krezmimit, është **derdhja speciale e Shpirtit të Shenjtë në shpirtin e njeriut që krezmohet**.

Konkretisht Krezmimi:

1. Rrit dhe thëllon hirin e marrë nëpërmjet Pagëzimit

2. Na rrënjos më thellësisht në birësinë hyjnore, pra në të qenit atë që bëhemi nëpërmjet Pagëzimit: bij/bija të adoptuar/a të Zotit

3. Na afron më shumë me Krishtin

4. Rrit në ne dhuratat e Shpirtit të Shenjtë

5. E bën më perfekte, më të ngushtë, lidhjen tonë me Kishën

6. Na jep forcën e veçantë, që vjen nga Shpirti i Shenjtë, për ta përhapur dhe për ta mbrojtur me fjalë e me vepra fenë, si dëshmitarë të vërtetë të Krishtit, duke e shpallur me kurajo dhe duke mos patur turp për fenë tonë. Kjo pikë është caq e rëndësishme, dhe dua ta theksoj sepse është një pikë "spec djegës", sa KKK 1305 thekson se: *"nëpërmjet Krezmimit secili nga ne merr forcën për të"*

shpallur Krishtin dhe e merr pothuaj si një detyrë zyrtare” (na thotë Katekizmi pothuaj "*ex officio*"). Pra nuk është diçka për t'u fshehur në prapaskenë dhe ja t'ja lëmë atyre që i ka thirrur si psh. priftërinjtë e murgeshat ose atyre që kanë kohë të merren me këto punë se "Ehu! Ku kam kohë unë të shpall Krishtin! Lëre pastaj se po ja nisa me këto gjëra më marrin për të marrë, më keq se ato Dëshmitarët e Jehovahit" e shumë fraza të tilla. Dua të them që në Shqipëri është shumë pak i përhapur "ungjillizimi" midis laikëve, pra njerëzve si puna ime, si puna jonë, jo murgesha e priftërinj, por njerëz që punojnë e disa prej nesh janë të fejuar, të martuar apo kanë fëmijë: nuk dihen mirë rrethanat dhe arsyet, mund të jenë të larmishme, duke filluar nga turpi dhe përtacia apo thjesht se "nuk e ndiejnë nevojën" për të bërë diçka të tillë, e deri tek paragjykimet që "janë punë për priftërinj" apo tek arsyeja e thjeshtë që "nuk më ka shkuar kurrë mendja që ta bëj". Në fakt, jo para shumë kohësh, kam qenë edhe vetë e tillë edhe as që më binte ndërmend për këtë punë: po të më kishin thënë, do të isha përgjigjur "bëje vetë, se as më shkon ndërmend" ose "*shnet burri huj*" (më falni, kjo shprehje përdorej përpara andej nga anët tona), për të treguar në mënyrë dialektore mospërfilljen ndaj diçkaje. Pra, siç po e shikojmë dhe kur e lexova në Katekizmin zyrtar më bëri përshtypje edhe mua, secili nga ne, i krezmuari e ka pothuaj detyrë zyrtare nga ana e Kishës që të shpallë fenë e tij dhe Krishtin.

3. A MUND TË PËRSËRITET APO ANULLOHET KREZMIMI?

Sakramenti i Krezmimit, ashtu sikurse sakramenti i Pagëzimit, është një vulë shpirtërore.

Prapë, një tjetër vulë?!- Po, po të shikonim shpirtat tanë, do t'i shikonim plot me vula, si nëpër ato zyrat, nqs i keni vënë re, që vënë vula vazhdimisht, aq sa vjen të themi: "Si ka mundësi, sa mirë nuk ju këputet krahu!!!" Ja kështu edhe ne jemi "të vulosur nga Krishti". Kështu që **nuk mund as të përsëritet, as të anulohet Krezmimi**. Merret një herë në jetë dhe ngelet përgjithmonë, në përjetësi.

4. A ËSHTË I DOMOSDOSHËM KREZMIMI PËR SHPËTIMIN?

Përpara se t'i përgjigjemi kësaj pyetjeje, duhet të sqarojmë sërish dy gjëra:

- a. Për cilin Shpëtim bëhet fjalë? **Bëhet fjalë për shpëtimin e shpirtit**, siç kemi thënë edhe gjatë sakramentit të Pagëzimit, pra shpëtimin e shpirtit, që shpirti të mos përfundojë në ferr, i ndarë përjetësisht nga Zoti, por herët a vonë, të shkojë në Parajsë. Kemi thënë, dhe e përsërisim shumë herë derisa, shpresoj me gjithë zemër, të na futet në mendje rrënjësisht kjo gjë, që shpëtimi i shpirtit tonë është objekti i vetëm dhe më i lartë që kemi dhe duhet të kemi në këtë jetë: mund të arrijmë shumë objekte të mira e të larta në këtë jetë, por nqs nuk arrijmë dot këtë objektiv, jeta jonë ka falimentuar tërësisht.
- b. Përsa i përket pagëzimit, kemi thënë që është i nevojshëm për shpëtimin e shpirtit (kemi folur më në detaj, por konkretisht kemi thënë që Kisha- e specifikoj Kisha- nuk njeh mjet tjetër të zakonshëm, përveç Pagëzimit, për shpëtimin e shpirtit).
- c. **Po përsa i përket Krezmimit, a është i domosdoshëm për shpëtimin e shpirtit? Jo.** Kisha thotë që Krezmimi nuk është një sakrament esencial, i domosdoshëm për shpëtimin e shpirtit.

Vetëm Pagëzimi është esencial, i domosdoshëm për shpëtimin e shpirtit (dhe kjo për efektet e Pagëzimit në shpirtin tonë, për të cilat kemi folur).

Sidoqoftë, mund të shtojmë që, për arsyt e lartpërmendura, për efektet e jashtëzakonshme që Krezmimi prodhon në zemrën tonë dhe për faktin që na jep pjekurinë shpirtërore, **nuk duhet dhe nuk mund të jemi neglizhent ndaj këtij Sakramenti dhe nuk duhet ta lëmë pas dore**. Le të bëjmë analogjinë e thjeshtë me jetën biologjike, ndaj së cilës kemi thënë jeta shpirtërore ka mjaft ngjashmëri: është karakteristikë e çdo jete njerëzore, që të lindë dhe të rritet, të zhvillohet e të arrijë njëfarë pjekurie (po flasim në përgjithësi tani, të mos fillojnë komentet dhe opinionet kundrejt pjekurisë apo papjekurisë së disa njerëzve të rritur): në të njëjtën mënyrë Kisha dëshiron dhe u thotë besimtarëve të saj, të lindur në jetën e krishterë nëpërmjet pagëzimit, që duhet të zhvillojnë këtë jetë shpirtërore dhe të arrijnë pjekurinë e saj nëpërmjet sakramentit të Krezmimit. Pa Krezmimin, jetës sonë të re në Krishtin, të marrë nga Pagëzimi si një fare e vogël, në njëfarë mënyre i marrim frymën, pasi nuk i japim asaj kushtet dhe elementet kryesore, që merren nëpërmjet Krezmimit, për t'u rritur dhe zhvilluar.

5. SI ËSHTË THEMELUAR SAKRAMENTI I KREZMIMIT?

Thamë që efekti themelor i Krezmimit është derdhja e Shpirtit të Shenjtë në shpirtin e njeriut që e merr këtë Sakrament, e me Shpirtin e Shenjtë vijnë pastaj të gjitha efektet e dhuratat e sipërpërmendura. Tani, Shpirtin e Shenjtë Jezu Krishti jua ka premtuar dishepujve të tij shumë herë kur ishte mbi këtë tokë:

"E Shpirti Shenjt Mbrotjtës, të cilin do t'jua dërgojë Ati në Emër tim, Ai do t'jua mësojë të gjitha dhe do t'ju kujtojë gjithçka [unë] ju thashë". (Gjoni 14, 26)

Dhe duke qenë Jezusi besnik, e mbajti këtë premtim, duke jua dhënë Shpirtin e Shenjtë apostujve të tij, së pari në ditën e Pashkës, në mbrëmjen e ditës në të cilën ai u ringjall:

"Në mbrëmjen e po asaj dite, të parën ditë të javës, ndërsa dyert e shtëpisë, ku banonin nxënësit, ishin të mbyllura prej frikës së judenjve, erdhi Jezusi, zuri vend mes tyre dhe u tha: "Paqja me ju!" Si u tha kështu, u tregoi duart dhe kraharorin. Nxënësit u gëzuan, kur e panë Zotërinë. Pastaj u tha prapë: "Paqja me ju! Siç më dërgoi mua Ati, ashtu unë po ju dërgoj ju." Si foli kështu, hukati mbi ta dhe u tha: "Merrni Shpirtin Shenjt! Atyre që jua falni mëkatet, u falen, e atyre që nuk jua falni, nuk u falen." (Gjoni 20, 19-23)

Dhe pastaj jua dha Shpirtin e Shenjtë në mënyrë akoma edhe më madhështore në ditën e Rrëshajëve (e njohur ndryshe si Pentecoste):

"Kur erdhi dita e Rrëshajëve, të gjithë ishin së bashku në të njëjtin vend. Dhe, ja, papritmas, u ndie një ushtimë nga qielli si shungullimë e erës së fortë dhe e mbushi të gjithë shtëpinë, ku ata ishin. Atyre atëherë iu dukën gjuhë, si të ishin prej zjarri. Këto u ndanë e zunë vend nga një mbi secilin prej tyre. Të gjithë u mbushën me Shpirtin Shenjt dhe filluan të flasin në gjuhë të ndryshme, ashtu si Shpirti Shenjt i shndriste të shpreheshin". (Vap 2, 1-4)

Dhe çfarë ndodhi me apostujt? Ata u bënë dëshmitarë, plot zell, plot flakë, plot me Shpirt të Shenjtë, të Krishtit të ringjallur, duke folur, na thotë ungjilltari Luka në Veprat e Apostujve, në gjuhë të ndryshme, siç u kishte dhënë dhunti Shpirti i Shenjtë. Secili nga ata njerëz që ishin prezent, që siç do ta lexojmë ishin nga vende e rajone të ndryshme, i dëgjon duke folur në gjuhën e vet dhe normalisht duke mos e kuptuar se çfarë po ndodhte, mendojnë fillimisht se janë të dehur (!!!) dhe se po flasin përçart. Le të lexojmë më poshtë (vijon nga pjesa që lexuam më sipër për ditën e Rrëshajëve):

"Dhe asoherë në Jerusalem banonin judenj, njerëz të përshpirtshëm, të ardhur prej të gjitha kombeve të botës. Dhe, kur u dëgjua ajo ushtimë, ngarendi një shumicë e madhe dhe mbetën të habitur, sepse secili i dëgjonte duke folur në gjuhën e vet. Të gjithë çuditeshin e mrekulloheshin dhe thoshin: "Këta njerëz që po flasin, a thua vallë nuk janë të gjithë galileas? Po si atëherë secili prej nesh i dëgjon duke folur në gjuhën e vet amtare? Partë, medë, elamitë, banorë të Mesopotamisë, të Judesë, të Kapadokisë, të Pontit e të Azisë, të Frigjisë e të Pamfilisë, të Egjiptit e të krahinave të Libisë rreth Cirenës, njerëz të ardhur nga Roma, judenj e proselitë, kretas e arabë të gjithë ne po i dëgjojmë duke shpallur veprat e madhërueshme të Hyjit në gjuhët tona amtare." Të gjithë kishin mbetur të habitur e, të marrë mendsh, pyesnin njëri tjetrin: "Çfarë do të jetë kjo punë?" Disa të tjerë, duke shpotitur, thoshin: "Janë dehur me musht!" (Vap 2, 5-13)

Kështu që Pjetri, plot me Shpirtin e Shenjtë, u përgjigjet atyre duke u thënë se nuk janë aspak të dehur (në fakt kam menduar përherë se Pjetri sjell një justifikim jo shumë të drejtë, i cili mund të kundërshtohet lehtë, dmth ai thotë që nuk janë të dehur se është ora tre e mëngjesit), por gjithsesi le të themi se i falet pikërisht sepse është ora tre e mëngjesit! Dhe kështu merr fjalën, e me një zell të pashpjegueshëm, mbinatyror, shpall Jezu Krishtin (atë që duhet të bëjë secili nga ne, edhe pse ndoshta nuk e kemi arritur akoma zellin e Shën Pjetrit, pas Krezmimit):

"Atëherë Pjetri bashkë me të Njëmbëdhjetët u çua në këmbë, e ngriti zërin dhe tha: "Burra judeas dhe ju të gjithë që banoni në Jerusalem, mirë ta dini këtë gjë e me kujdes dëgjojini fjalët e mia! Këta njerëz nuk janë të dehur, siç po mendoni ju, ju po shihni se është ora tre e mëngjesit, por po shkon në vend fjala që parafoli Joeli profet...

...Burra të Izraelit, dëgjojini këto fjalë: Jezusin Nazarenas, njeri që Hyji e përforcoi para jush me vepra të madhërueshme, me mrekulli dhe me shenja, që siç e dini me anë të tij i bëri ndër ju; këtë, të tradhtuar sipas vullnetit të caktuar dhe parapamjes së Hyjit ju e kryqëzuat dhe e vratë me duar të të pafeve. Por Hyji e ngjalli duke e shpëtuar nga tmerrin e vdekjes, sepse s' ishte e mundur që vdekja ta mbante nën sundimin e vet....

...Vëllezër, më lejoni t'ju them haptas: Davidi patriark vdiq, u varros dhe varri i tij është edhe sot e kësaj dite ndër ne. Por ai, pasi ishte profet dhe pasi e dinte se Hyji, iu përбетua me betimin se një nga pasardhësit e tij do të hipte në fronin e tij, që më parë e parapa dhe paralajmëroi ngjalljen e Krishtit, kur tha: 'Nuk qe lënë në Nëntokë as trupi i tij nuk e provoi kalbëzimin.' Po këtë Jezus Hyji e ngjalli! Të gjithë ne e dëshmojmë këtë gjë! E djathta e Hyjit, pra, e lartësoi, prej Atit e mori Premtimin, Shpirtin Shenjt dhe e ndikoi ashtu siç po shihni e po dëgjoni [edhe] ju vetë. E pra,

Davidi nuk qe ngritur në qiell, e megjithatë thotë: 'I tha Zoti Zotit tim: rri në të djathtën time derisa t'i vë armiqtë e tu shtrojë të këmbëve të tua!' Le ta dijë, pra, pa farë dyshimi mbarë populli i Izraelit se mu këtë Jezus, që ju e kryqëzuat, Hyji e bëri Zotëri e Mesi." Kur i dëgjuan këto fjalë, u tronditën në zemër dhe i thanë Pjetrit e apostujve të tjerë: "Çfarë duhet të bëjmë ne, o vëllezër?" (Vap 2, 14-37)

E me këto fjalë Pjetri u drejtohet njerëzve të pranishëm në këtë ditë të mrekullueshme, duke ju shpjeguar me pak fjalë, mbi bazën e atyre që thonin profetët si psh. profeti Joel dhe profeti David, se si Jezu Krishti ishte ringjallur, si ato e kishin parë me sytë e tyre dhe tani e dëshmonin pa frikë dhe se si Jezusi është Mesia që i gjithë Izraeli po e priste prej shumë brezash dhe për të cilin kishin folur profetët. Dhe normalisht kjo gjë, duke qenë se ato shikonin mrekullitë konkrete tek ndodhnin, nuk kishte se si t'i linte njerëzit njësoj si përpara, të paprekur, kështu që ata e pyesin Pjetrin: Ok, na i the të gjithë këto gjëra, po tani ne çfarë duhet të bëjmë për të shpëtuar veten tonë?...Po të ishte ndonjë politikan (më lejoni pak shaka), do të ishte ndalur këtu tregimi i Lukës, por duke qenë se Pjetri fliste me autoritetin e Shpirtit të Shenjtë, mund të themi që ishte burrë praktik: për çdo problem, gjente një zgjidhje. Dhe ja e lexojmë:

"Pjetri u dha përgjigje: "Kthehuni dhe secili prej jush le të pagëzohet në emër të Jezu Krishtit që t'ju falen mëkatet e atëherë do ta merrni dhuratë Shpirtin Shenjt. Sepse ky Premtim u bë për ju, për fëmijët tuaj e për të gjithë ata prej së largu, të gjithë ata që Zotëria, Hyji ynë, do t'i thërrasë." Por edhe me shumë fjalë të tjera prore i përbente dhe i nxiste duke thënë: "Shpëtohuni nga kjo breznia e mbrapshtë!" Ata që e pranuan fjalën e tij, u pagëzuan e kështu, atë ditë, u kthyen rreth tri mijë vetë". (Vap 2, 38-41)

Ja pra, çfarë ka ndodhur në ditën e Rrëshajëve, para më shumë se 2000 vitesh, në tokë të Izraelit. **Kjo është dita e themelimit të Sakramentit të Krezmimit**, që gjë tjetër nuk është veçse kjo që

sapo lexuam së bashku që u ndodhi pra jo vetëm apostujve, por siç përgjigjet vetë Pjetri, të gjithë atyre që prej së largu, Zotëria, Hyji ynë (pra Jezusi), do t'i thërrasë (që jemi të gjithë ne, ne që jemi krezmuar ose që do të marrim kur t'i vijë koha, Sakramentin e Krezmimit). Është e rëndësishme të lexojmë fjalën e Zotit siç e bëmë, jo vetëm për t'i dhënë përgjigje pyetjes se si është themeluar Sakramenti i Krezmimit, por për të kuptuar që nuk janë vetëm fjalë të shkruara para shume shekujsh, që i përkasin së kaluarës, por janë fjalë të gjalla e të vërteta, që na përkasin secilin prej nesh, sepse e thamë që secili prej nesh është thirrur, si këta njerëz që u pagëzuan e morën Shpirtin e Shenjtë (pra u krezmuar) nga vetë Pjetri dhe apostujt e tij. Ne nuk krezmohemi nga Pjetri se nuk është më në këtë tokë, por nga pasardhësi i tij (kemi dëgjuar dëshminë e Herjolës që ishte pagëzuar e krezmuar nga Papa Françesku, pasardhësi i Papës së parë, Shën Pjetrit) dhe nga pasardhësit e apostujve të tjerë, pra nga ipeshkvit.

6. KUSH MUND TË MARRË SAKRAMENTIN E KREZMIMIT?

Mund dhe duhet të marrë Sakramentin e Krezmimit çdo i pagëzuar që nuk e ka marrë akoma këtë Sakrament (thamë që nuk mund të përsëritet Sakramenti i Krezmimit). **Për të marrë Sakramentin e Krezmimit duhet të jemi në hir të Zotit.**

Të ndalemi këtu se është pikë e rëndësishme. Ça do të thotë "të jemi në hir të Zotit"? Është një koncept që do ta shpjegojmë më në detaj kur do të flasim për Sakramentin e Rrëfimit, por shkurtimisht **të jesh në hir do të thotë që të mos kemi bërë mëkate të rënda, ose nqs i kemi bërë, të jemi penduar për to dhe t'i kemi rrëfyer**, për t'u rikthyer kështu në hir të Zotit, sepse hiri i Zotit humbet me kryerjen edhe të vetëm një mëkati të rëndë. Tani, kur themi mëkat i rëndë, mendojmë në vrasje, prerje e vjedhje; nuk janë vetëm këto, por siç do të shikojmë më tej në Sakramentin e Rrëfimit, janë edhe shumë të tjerë. Normalisht, ata që krezmohen, zakonisht kanë një moshë më të madhe se sa e kemi patur gjatë Pagëzimit- në përgjithësi jemi pagëzuar foshnja ose fëmijë të vegjël- dhe kështu që mund të ndodhë, edhe pse shpresojmë që jo por realisht e dimë se ekziston mundësia, që të kryejmë një ose më shumë mëkate të rënda (mjafton të përmend këtu, por vetëm kalimthi, mëkatet tipike të adoleshencës e të pre e post adoleshencës si masturbimi apo praktikat e deri tek marrëdhëniet e plota seksuale jashtëmartesore të llojeve të ndryshme, që koincidojnë me kohën e marrjes së Krezmimit zakonisht). Pra, këto **dhe mëkate të rënda të tjera si këto duhet të rrëfohen përpara se të merret Sakramenti i Krezmimit.**

7. PSE PËR TË MARRË SAKRAMENTIN E KREZMIMIT DUHET TË JEMI NË HIR?

Përsa i përket Sakramentit të Pagëzimit (dhe atij të Rrëfimit sikur do të shikojmë) nuk është e nevojshme që të jemi në hir, dhe kjo është normale sepse qëllimi i këtij Sakramenti është pikërisht të sjellë (ose të risjellë në rastin e Rrëfimit) në hir individin që e merr. Për këtë arsye këta dy sakramente quhen edhe "Sakramentet e të vdekurve (nënkuptohet të vdekur shpirtërisht)".

Kurse **Sakramenti i Krezmimit ka një rol/qëllim tjetër, që është ai i konfirmimit, i përforcimit të hirit të marrë nëpërmjet Pagëzimit. Deduktojmë që nqs ne nuk jemi në hir, nuk mund të përforcujmë atë që nuk kemi dhe nuk do të kishte kuptim as Sakramenti i Krezmimit.** Është një paradoks: nga njëra anë pranojmë të marrim Krezmimin, pra të përforcujmë, të rrisim hirin e

marrë fillimisht nga Pagëzimi; nga ana tjetër i mbyllim dyert e zemrës Zotit dhe thirrjes së tij për t'u rifutur në miqësi me të, pra për të pranuar hirin e tij, nëpërmjet mëkatit të rënda dhe mbi të gjitha, të mospendesës për këtë/o mëkate!

Atëhere, duke qenë se ndoshta, fatkeqësisht, nuk janë të pakta rastet në të cilat merret Krezmimi jo në hir (pra merret në gjendje mëkati të rëndë), këta njerëz (ose ndonjëri prej nesh) çfarë lloj krezmimi kanë marrë? A vlen apo jo Krezmimi i tyre? Dhe si?

Krezmimi, edhe pse i marrë fatkeqësisht në gjendje mëkati të rëndë, pra jo në hir të Zotit, është i vlefshëm, por është i paaftë të prodhojë fryte në personin që e merr, pra është i pafrytshëm. Po ashtu, njeriu që e kryen këtë gjë, edhe pse konkretisht shpesh ndodh që njeriu që është në gjendje mëkati të rëndë as nuk ja ka idenë që është në këtë gjendje, përbiles kujton se është në gjendje normale dhe është krejt mirë, pra pavarësisht nga vetëdija e plotë apo jo, pasi mëkati i rëndë mund edhe ta errësojë ndërgjegjen, **kryen objektivisht (e thamë, nga ana subjektive mund ta gjykojë vetëm Zoti) një përdhosje të sakramentit të Krezmimit, të ashtuquajtur sakrilegj.** Vetë sakrilegji, pra përdhosja e sakramentit, është mëkat i rëndë dhe duhet rrëfyer, kur njeriu që e ka bërë e kupton që e ka bërë këtë gjë (edhe pse thamë që ndoshta as që i shkonte ndërmend për këtë gjë në atë kohë).

Shembull 1. Një adoleshent, 14 vjeçar, i pagëzuar që i vogël, po përgatitet për të marrë Sakramentin e Krezmimit. E zëmë se ky adoleshent praktikon masturbimin, edhe nqs e ka praktikuar një herë të vetme, dhe nuk pendohet për këtë mëkat, por edhe vazhdon ta bëjë po qe rasti: nqs ai e merr Krezmimin në këtë gjendje të shpirtit të tij, pa u penduar aspak dhe pa u rrëfyer, kryen një mëkat të rëndë, që është sakrilegji.

Sakramenti i Krezmimit i marrë në gjendje mëkati të rëndë është i vlefshëm, por i pafrytshëm, nuk i ka komunikuar hirin individit që e ka marrë sepse individi e ka penguar marrjen e hirit nëpërmjet mëkatit të rëndë (gjendje në të cilën individi vazhdon të jetojë, pa u penduar). **Nqs individi, pasi e ka marrë këtë Sakrament, pendohet e rrëfëhet për këtë/këta mëkate të rënda, duke u kthyer kështu në hir shpirti i tij, hiri i marrë nga Krezmimi fillon të shkëlqejë sërish: teologjikisht thuhet që hiri i sakramentit “ringjallet”.** Kjo vlen përherë, edhe pse mund të kenë kaluar vite të tëra pas Krezmimit, vite në të cilat individi mund të ketë jetuar në këtë gjendje mëkati të rëndë, pa u penduar.

Shembull 2. Adoleshenti 14 vjeçar, i cili pati marrë Krezmimin në gjendje mëkati të rëndë pasi praktikonte masturbimin, rritet dhe vazhdon të jetojë në gjendje mëkati: përbiles, masturbimit i është shtuar edhe praktika e marrëdhënieve seksuale jashtëmartesore. Ky adoleshent, në moshën 30 vjeçare, për shkak të disa eksperiencave të veçanta në jetën e tij në lidhje me fenë dhe të thirrjes së vazhdueshme të Jezusit për t'u kthyer tek ai, kthehet tek Krishti, duke u penduar kështu për mëkatet e bëra në jetën e mëparshme dhe rrëfëhet. Nga ai çast, edhe hiri i sakramentit të Krezmimit, i marrë siç thamë në gjendje mëkati dhe për këtë arsye jo i frytshëm, ringjallet dhe fillon të veprojë në të në mënyrë të fuqishme Shpirti i Shenjtë.

A duhet të bëhet rrëfimi se s'bën përpara? Rrëfimi, nqs ai që do të krezmohet është në gjendje mëkati të rëndë, pra jo në hir, në kushte të zakonshme duhet të bëhet; por nqs për ndonjë arsye të veçantë ai njeri nuk mund të rrëfëhet përpara Krezmimit, është e mjaftueshme *në këto rrethana të veçanta* pendimi i brendshëm, por që duhet të përmbajë në vetvete qëllimin e vërtetë që të bëjë rrëfimin, edhe pas Krezmimit, sa më parë të jetë e mundur.

Shembull 3. Gjithnjë ky adoleshenti i mëparshëm 14 vjeçar, e zëmë tani se i kanë caktuar ditën e Krezmimit të dielën. Të shtunën ai del me shokët dhe ashtu siç mund të ndodhë midis grupeve të

shokëve, ata e nxisin që të shikojnë së bashku një film pornografik. Tani, të shikosh pornografi është mëkat i rëndë, dhe ky adoleshent, që nuk arrin t'i rezistojë dot shokëve dhe këtij tundimi, pak nga gjendja e tij hormonale, e pak nga turpi se e tallin shokët, kryen kështu një mëkat të rëndë. Megjithatë, adoleshenti, që e ka akoma ndërgjegjen e gjallë, jo të paralizuar, e di dhe e ndjen thellësisht që ka kryer një mëkat në sytë e Zotit, dhe pendohet brenda tij: do të donte të mos e kishte bërë, ndihet keq, ndihet në faj. Përbiles do të donte edhe të rrëfehej, por duke qenë se Krezmimi është pikërisht të dielën, ditën pas asaj nate të shtunë, nuk ka mundësi të gjejë një prift për t'u rrëfyer se janë të zënë me Krezmimin e me përgatitjet andej këndeje, atëherë ky pendim është i mjaftueshëm për të marrë hirin dhe Shpirtin e Shenjtë në Krezmim, edhe pse nuk arriti dot të rrëfehët për rrethana që nuk varen nga ai, pra nuk kryen një sakrilegj në këtë rast. Në fakt, ditën tjetër, sapo gjen priftin, ky adoleshent shkon e rrëfen atë mëkat.

8. KUR DUHET TË BËHET KREZMIMI?

Përsa i përket rendit të Sakramenteve, Shën Toma i Akuinit, filozof e Doktor i Kishës, bën një analogji të jetës shpirtërore me jetën biologjike. Ai thotë që sikur jeta biologjike ka disa etapa të caktuara, ashtu edhe ajo shpirtërore ka etapat e veta: e para është lindja, në të cilën individi fillon ekzistencën e tij, fillon të jetojë: kjo fazë në jetën e shpirtit i korrispondon Pagëzimit, që sikur kemi thënë, është një rilindje shpirtërore. Etapa e dytë është rritja, përmes së cilës individi arrin plotësinë e gjatësisë fizike dhe të forcave fizike; kësaj faze në jetën e shpirtit i korrispondon Krezmimi, që sikurse po themi, shërben për të përforcuar hirin e marrë nëpërmjet Pagëzimit. Etapa e tretë është ushqimimi, përmes së cilës individi ruan forcat dhe jetën e tij. Kjo fazë në jetën e shpirtit i korrispondon Eukaristisë.

Atëherë, Shën Toma thotë që ushqimimi e paraprin rritjen pasi është shkak i saj (normalisht njeriu rritet sepse ushqehet), por në fakt edhe vjen pas rritjes pasi shërben për të ruajtur në individin plotësinë e arritur të forcave. Për këtë arsye, Kungimi mund të bëhet si përpara Krezmimit (siç thoshte Dionigi), por edhe pas Krezmimit (siç thoshte Mjeshtri Pjetër Lombardo).

Për shumë shekuj Kungimi është bërë përpara Krezmimit, por kohët e fundit në disa kisha Krezmimi bëhet përpara Kungimit. Kjo praktikë, pra e dhënies së Krezmimit përpara Kungimit, është kuptimplotë, pikërisht për lidhjen e ngushtë dhe direkte që, sikurse thamë, ekziston mes Pagëzimit e Krezmimit, dhe për rolin përkatës të secilit prej tyre. Pikërisht për këtë arsye **është mirë që të jepet Krezmimi pas Pagëzimit (pra përpara Kungimit)**, dhe në rastin e pagëzimit të një të rrituri, Krezmimi jepet menjëherë pas Pagëzimit.

Përsa i përket moshës së individit që do të marrë Krezmimin, KKK nr. 1307 thotë që pika e referimit për të marrë këtë Sakrament është “mosha e diskrecionit (mosha e arsyes)”. Po kjo tani çka është? Mosha e diskrecionit është mosha në të cilën fëmija arrin kapacitetin për të dalluar të mirën nga e keqja dhe që mund të veprojë mbi bazën e këtij gjykimi. Pra, nuk cakton një moshë specifike, por thotë pikërisht “moshën e diskrecionit”. Ne kemi thënë për këtë Sakrament që është, ndër të tjerat, Sakramenti i pjekurisë shpirtërore, por duhet të kemi parasysh që pjekuria shpirtërore jo modoemos përkon me moshën e pjekur të rritjes natyrale (pra të jetës biologjike). Kjo do të thotë që mosha fizike nuk e influencon moshën shpirtërore, dhe edhe në moshë të vogël njeriu mund të arrijë perfeksionin e jetës shpirtërore. Pikërisht për këtë arsye, shumë që kanë marrë këtë Sakrament në moshë të vogël, kanë luftuar për Krishtin deri në fund (efekt

themelor që fitohet nga Krezmimi). Mjafton të përmendim këtu shenjten Terezina e Jezusit Fëmijë, shenjte karmelitane, doktor i Kishës Katolike, që e ka bërë Krezmimin në moshën 11 vjeçare.

Nga ditari i Shenjtes Terezina e Jezusit Fëmijë "Historia e një shpirti", kap. 4, pjesa 114:

"Pak kohë pas Kungimit të parë hyra sërish në tërheqje për Krezmimin. Isha përgatitur me kujdes shumë të madh për të marrë vizitën e Shpirtit të Shenjtë, nuk e kuptoja që nuk i jepej rëndësi e madhe këtij Sakramenti Dashurie. Zakonisht praktikohej vetëm një ditë tërheqjeje për Krezmimin,

por meqë Imzoti nuk arriti dot të vinte në ditën që kishte caktuar, pata ngushëllimin e dy ditëve në vetmi. Për të na zbavitur, mësuesja jonë na çoi tek Monte Cassino dhe aty mora me duar hapur lulet margarita të mëdha për festën e Korpit të Krishtit. Sa e lumtur ishte zemra ime! Në ngjashmëri me apostujt prisja me lumturi vizitën e Shpirtit të Shenjtë. Lumturohesha me idenë që do të bëhesha së shpejti një e krishterë perfekte, dhe mbi të gjitha që do të kisha në ballë përjetësisht kryqin misterioz që Ipeshkvi bën ndërkohë që jep këtë Sakrament. Më në fund erdhi momenti i lumtur, nuk ndjeva një erë të fuqishme gjatë zbritjes së Shpirtit të Shenjtë, por në fakt ndjeva flladin e lehtë, fshikullimën e së cilit e dëgjo

profeti Elia në malin Horeb. Në atë ditë mora forcën për të ofruar, sepse mjaft herët martirizimi i shpirtit tim do të fillonte. Nuna ime ishte Leonia ime e dashur; ishte aq e mallëngjyer sa nuk mund të rrinte pa qarë gjatë gjithë ceremonisë së Krezmimit".

9. KUSH ËSHTË MINISTRI I KREZMIMIT?

A. Ministri i zakonshëm i Sakramentit të Krezmimit (pra ai që zakonisht e jep Krezmimin) është Ipeshkvi.

1. **Arsyeja e parë është biblike**, pra që edhe vetë apostujt Pjetër e Gjon (ipeshkvit në fakt janë pasardhësit e apostujve) kanë shkuar në Samari për të bërë zbrazjen e Shpirtit të Shenjtë në ato njerëz që kishin marrë Pagëzimin. Le të lexojmë:

"Kur apostujt dëgjuan në Jerusaleem se Samaria e kishte pranuar Fjalën e Hyjit i dërguan atje Pjetrin e Gjonin. Këta zbritën atje, u lutën për ta që ta merrnin Shpirtin Shenjtë, sepse ende nuk kishte zbritur mbi asnjërin ndër ta; ata vetëm ishin pagëzuar në Emër të Jezusit Zot. Atëherë vunë duart mbi ta dhe ata morën Shpirtin Shenjtë". (Veprat e Apostujve, 8, 14-17)

2. Zakonisht, **Krezmimi i rezervohet Ipeshkvit sepse Ipeshkvi**, siç do të flasim për dallimet midis një prifti, një ipeshkvi etj. në Sakramentin e Urdhrit, **zotëron plotësinë e priftërisë dhe prandaj në këtë mënyrë përfaqëson më mirë po atë plotësi që Krezmimi i jep një të krishterë**, bëhet fjalë për plotësinë e pjekurisë shpirtërore, siç e kemi përmendur në efektet e këtij Sakramenti.

3. Po ashtu, kemi thënë më sipër që Krezmimi na jep mandatin, misionin për të shpallur Krishtin dhe për të përhapur Kishën e tij; ky është një nga efektet kryesore të Krezmimit. **Prania e Ipeshkvit që ja jep këtë mandat çdo të krishteri që krezmohet, është sigurisht shumë kuptimplotë, duke qenë se ai manifeston bashkësinë kishtare.**

Papa Gjon Pali II me Ipeshkvin që ai vetë shuguroi, Imzot Rrok Mirdita, Ipeshkvi i parë i Tiranës pak komunizmit

4. Në këtë mënyrë, **Ipeshkvi hyn në kontakt të drejtpërdrejtë, edhe pse ndoshta për shumicën për pak kohë, me delet e tij**, që janë ata që po krezmohen nga ai në atë moment, duke i njohur ata personalisht. Pikërisht për këtë arsye, duke qenë Papa Françesku jo vetëm Koka e dukshme e Kishës Katolike Universale por edhe Ipeshkvi i Romës, ka qëlluar që ka krezmuar Herjolën që jeton në Romë, vajzën që dha dëshminë e saj mbi Pagëzimin. Po ashtu, duke qenë se ajo e ka marrë e rritur Pagëzimin, Papa i ka dhënë në të njëjtën ceremoni edhe Krezmimin e Kungimin, ashtu siç bëhet zakonisht kur një njeri pagëzohet i rritur.

B. Gjithashtu, çdo prift i autorizuar nga Ipeshkvi mund të administrojë Krezmimin.

C. Kurse, sipas Kodit të Ligjit Kanonik 883,3, çdo prift duhet t'i japë Krezmimin një të krishteri që është në rrezik për jetën.

Le të dallojmë këtu midis Sakramentit të Pagëzimit e të Krezmimit:

- Kur një njeri, që është në rrezik për jetën, do të marrë pagëzimin, çdo njeri, qoftë edhe jo i krishterë, mund t'ia japë pagëzimin, mjafton që ky i fundit të ketë qëllimin që të bëjë nëpërmjet këtij sakramenti atë që bën Kisha. Kisha e lejon këtë gjë sepse kemi thënë që Sakramenti i Pagëzimit është i nevojshëm për shpëtimin e shpirtit dhe prandaj nuk duhet t'i mungojë asnjë njeriu që dëshiron ta marrë atë.
- Kurse Sakramenti i Krezmimit kemi thënë që nuk është i domosdoshëm për shpëtimin e shpirtit. Por, duke qenë se është gjithsesi i rëndësishëm dhe i frytshëm sepse është Sakramenti i pjekurisë shpirtërore dhe duke qenë se Kisha do që çdo fëmijë i saj, pra çdo i krishterë i pagëzuar, të dalë nga kjo jetë me këtë plotësi shpirtërore që na e jep Krezmimi, i lejon çdo prifti që t'ia administrojë Krezmimin një njeriu që është në rrezik për jetën dhe që dëshiron ta marrë përpara se të ikë nga kjo jetë. Kuptohet kjo leje jepet edhe për arsye kohore dhe praktike, sepse është më e lehtë për të gjetur një prift në famullinë pranë shtëpisë sesa të gjesh një Ipeshkëv që janë shumë të zënë zakonisht, ndoshta janë në ndonjë udhëtim etj.

Përsa i përket Kishave të ritit oriental, në këta Kisha është Famulltari që administron Krezmimin dhe e jep menjëherë pasi u ka dhënë Pagëzimin. Sidoqoftë, siç do të shikojmë më tej në ritualet e Krezmimit, edhe në Kishat Lindore është prezent Ipeshkvi në njëfarë mënyre, sepse vaji i përdorur (Krizma, në Kishat Lindore quhet Myron) bekohet nga vetë Ipeshkvi.

KREZMIMI DHE FETË E TJERA TË KRISHTERA

KREZMIMI DHE FEJA ORTODOKSE

Le të lidhemi menjëherë me pyetjen e mësipërme: kemi folur për ministrin e Sakramentit të Krezmimit dhe thamë që zakonisht është Ipeshkvi, i cili thamë është pasardhësi i drejtpërdrejtë i apostujve (kemi folur më sipër mbi themelet biblike të Krezmimit dhe se si Shpirti i Shenjtë u derdh mbi Apostujt e ata filluan të shpallnin Krishtin, të pagëzonin e të krezmonin njerëzit). Duke qenë se edhe feja ortodokse, si edhe feja jonë katolike, ka të ashtuquajturën "vazhdimësi apostolike", pra priftërinjtë ortodoksë kanë marrë një sakrament të urdhrit të vlefshëm, janë priftërinj të vlefshëm dhe si të tillë, administrojnë, japin, sakramente të vlefshme. Kemi thënë që Sakramenti i Pagëzimit është i vlefshëm për fenë ortodokse dhe po të njëjtën gjë mund të themi për sakramentin e Krezmimit: **priftërinjtë ortodoksë administrojnë sakramentin e Krezmimit të vlefshëm.**

Kjo do të thotë që nqs një njeri, që ka marrë këta dy Sakramente, pra të Pagëzimit e të Krezmimit në kishën ortodokse, do të kalojë tek Kisha Katolike, nuk ka nevojë dhe nuk duhet t'i përsërisë asnjërin nga këta dy sakramente, të cilët janë të vlefshëm. Nqs bëhet diçka e tillë, pra nqs përsëritet Sakramenti i Krezmimit, i cili kemi thënë që nuk duhet të përsëritet sepse është vulë shpirtërore, bëhet një përdhosje e këtij sakramenti, e quajtur sakrilegj, që është mëkat i rëndë.

Po ashtu e njëjta gjë vlen anasjelltas: pra nqs një njeri i cili ka marrë sakramentet e nisjes në Kishën Katolike, fillon e frekuenton Kishën Ortodokse (zëre se jeton në një vend të lindjes ku nuk ka Kisha Katolike) dhe këtij njeriu për absurd (në fakt jo aq absurd sepse kam njohur njerëz të cilëve ja kanë kërkuar dhe ja kanë bërë këtë gjë) i kërkohet që të përsërisë sakramentin e Krezmimit për të frekuentuar Kishën Ortodokse, si psh për t'u rrëfyer e për të marrë Kungimin e shenjtë në këtë Kishë, atëherë si ai njeri/prift ortodoks që ja kërkon, si ai njeri që pranon gabojnë rëndë, duke kryer një sakrilegj.

KREZMIMI DHE FEJA PROTESTANTE

Kemi thënë, përsa i përket fesë protestante, që Pagëzimi në ato Kisha të fesë protestante që besojnë në Trininë e Shenjtë, është i vlefshëm, pasi çdo njeri mund të pagëzojë, mjafton që të ketë qëllimin që të bëjë atë që bën Kisha (dhe këto kisha të fesë protestante e kanë këtë qëllim sepse pagëzojnë, siç bën Kisha Katolike, në emër të Atit e të Birit e të Shpirtit të Shenjtë).

Ndryshe është puna kur bëhet fjalë për Krezmimin: ky sakrament thamë që duhet të jepet vetëm nga prifti, jo nga çdo lloj njeriu edhe laik, siç mund të ndodhte me pagëzimin në rastet e nevojshme. Prifti është njeri si puna jonë, por që ka një karakter tjetër të pamundur për ta fshirë, një tjetër vullë (ju thashë që jemi si në zyrën e postës, si ato që vënë vula pa pushim!) që siç do të shikojmë është Urdhri i Shenjtë, pra ai Sakrament që marrin priftërinjtë. Këtë Sakrament tjetër, të quajtur Urdhri i Shenjtë, protestantët nuk e kanë, nuk e njohin fare, prandaj nuk kanë as priftënj të vlefshëm që të mund të administrojnë Krezmime të vlefshme, pra **Sakramenti i Krezmimit për protestantët nuk është e vlefshëm**, dmth nuk ekziston fare si sakrament.

KREZMIMI E DËSHMITARËT E JEHOVAIT

Dëshmitarët e Jehovahit, duke qenë se mohojnë ekzistencën e Trinisë së Shenjtë, nuk mund të konsiderohen as të krishterë, pasi siç kemi thënë, Pagëzimi i tyre, për motivin e lartpërmendur, nuk është aspak i vlefshëm. **Normalisht, nuk ka kuptim as të flitet për Krezmim në këtë rast**, duke qenë se kemi thënë që Sakramenti i Krezmimit u jepet vetëm atyre që janë të pagëzuar.

10. KUSH MUND TË JETË NUNA/NUNI (KUMBARA) I KREZMIMIT?

Kemi folur për nunin/nunën kur bëhej fjalë për Sakramentin e Pagëzimit, duke theksuar rolin e veçantë të nunit në rritjen e famullit/famulleshës në jetën e re hyjnore të Krishtit, në jetën e krishterë. Po ashtu, edhe për Krezmimin duhet të theksojmë menjëherë se roli i nunit të Krezmimit është i njëjti, pra ai i rritjes në jetën e krishterë të atij/asaj që krezmohet.

Sidomos, nuni/nuna duhet ta mbështesin atë që krezmohet dhe ta ndihmojnë që të plotësojë detyrat e tij si i krishterë nëpërmjet:

1. Shembullit të jetës së krishterë

2. Lutjes

3. Sakrificave

Sipas Kodit të Ligjit Kanonik, kumbara:

1. Është mirë (por jo modoemos kur është e pamundur) që të jetë nuni/nuna i pagëzimit, pra i njëjti person.

2. Duhet të përcaktohet nga ai që krezmohet ose nga prindërit e tij ose nga ato që i përfaqësojnë dhe të ketë qëllimin e dëshirën për ta plotësuar këtë rol

3. Duhet të ketë mbushur 16 vjeç, përveçse nqs famulltari i duket e përshtatshme të bëjë ndonjë përjashtim

4. Të jetë katolik, të ketë marrë sakramentin e Pagëzimit, të Krezmimit dhe të Kungimit dhe të bëjë një jetë që i përshtatet rolit që ka ndërmarrë

Pra, nuni/nuna nuk mund të jenë jo katolikë. Po ashtu, nuni/nuna duhet të bëjë një jetë të krishterë shembullore, të denjë për rolin që ka ndërmarrë, dhe kjo jo sa për sy e faqe, për të thënë që jam

shembullor e i mirë, por sepse siç kemi thënë për Pagëzimin, nuk mund t'u jepet të tjerëve ajo që nuk kemi as ne vetë, pra dashuria për Zotin, për dhjetë urdhëresat e tij etj. Kështu që konkretisht, **nuk mund të jenë nunë/nun i një njeriu që krezmohet ata katolikë që bashkëjetojnë, katolikët e martuar vetëm në gjendje civile dhe as katolikët e divorcuar që janë rimartuar civilisht, sepse të gjitha këta janë situata të çrregullta për Kishën.** Nuk duam të ndalemi më tej sepse këto gjëra i gjeni të zhvilluara edhe në Dhjetë Urdhëresat, sidomos në Urdhëresën e gjashtë kur flitet për martesën, por i përmendëm me qëllimin e vetëm që duke qenë se ndër katolikët tashmë këto raste janë shtuar shumë, dhe mund të themi që janë bërë pothuaj normale fatkeqësisht, asnjëri të mos i mbetet hatri nqs ndodhet në një nga këta situata (ose në situata të tjera të çrregullta për Kishën por që për thjeshtësi komunikimi përmendëm vetëm ato më të zakonshmet) dhe famulltari i kishës x nuk e pranon si nun/nunë për Krezmimin e mbesës apo nipit apo djalit a vajzës së shoqes së ngushtë.

Mbaj mend një herë, kur më mori në telefon një shoqe, e cila le të themi që vetëpërcaktohej si ateiste/antiklerikale, shumë e zemëruar, për të më pyetur mbi opinionin tim rreth asaj që kishte ndodhur: praktikisht shoqja e saj e ngushtë, të cilën e kishin zgjedhur si nunë krezmimi, kishte ngelur pa fjalë sepse prifti nuk donte ta pranonte si nunë, pasi nuk e kishte parë asnjëherë në kishë, as në meshë të dielën. Dhe kishte të drejtë, sepse nuk ishte aspak praktikante e fesë, pra as që ja kishte idenë se çfarë ishte feja dhe hera e fundit që kishte shkuar në meshë kishte qenë edhe e para besoj, pra ajo në të cilën kishte marrë Kungimin e parë. Nejse, shoqja më mori në telefon, pasi donte të shpallte të drejtën e saj dhe të fliste, për të disatën herë, keq për priftërinjtë e për Kishën: "A e shikon se kam të drejtë, për një herë që një njeri afrohet, dhe e përbuzin në këtë mënyrë, pa asnjë lloj turpi!" Në fakt i shkoi pak si keq telefonata, sepse gjeti jo një ngushëllim, por një përforsim të fjalëve të priftit, pasi, siç e pamë edhe më sipër për kriteret e nunit, ai kishte plotësisht të drejtë. Po si t'ja bëjmë atëhere? Në atë rast përgjigja ishte "të paktën të fillojë që sot të frekuentojë kishën e meshën e së dielës", por në fakt edhe kjo përgjigje, edhe pse një *eskamotazh*, një mënyrë për të dalë nga situata deri diku e mirë, nuk është zgjidhja e vërtetë. E thamë se pse është kaq e rëndësishme që nuni të zgjidhet një person me një fe integrale, e pamë cili është roli i tij dhe nuk do të kishte kuptim të zgjidhej ndryshe, sepse kjo do të thotë të merrte përsipër një punë, një angazhim, të cilin e di që në fillim që nuk mund ta kryejë.

5. Të mos ketë ndonjë dënim kishtar, p.sh. të mos jetë i çkishëruar me anë të ndonjë dekreti të shpallur publikisht.

6. Zakonisht nuni/nuna nuk duhet të jenë prindërit e atij që krezmohet, por nqs ka ndonjë urgjencë të veçantë, si psh. nuni/nuna nuk mund të prezantohet në kishë në ditën e Krezmimit për një urgjencë të papritur, në mënyrë krejt të jashtëzakonshme, prindërit mund të jenë nuni/nuna e fëmijës së tyre që krezmohet.

Në të shkuarën, Kisha fliste për "inçest shpirtëror" dhe ndodhte kur kishte marrëdhënie midis dy njerëzve me një lidhje shpirtërore, pra midis kumbarës dhe atij që pagëzohet/krezmohet. **Kodi Kanonik (CJC) i ri nuk flet më në lidhje me këtë gjë.**

RITUALI I KREZMIMIT

Sikurse kemi folur për Pagëzimin dhe ritualin e tij, edhe gjatë Sakramentit të Krezmimit ka disa rituale të cilat janë kuptimplota dhe shprehin realitete të shenjta, më të thella, që fshihen pas atij riti/gjesti.

Në mënyrë të zakonshme, Krezmimi kremtohet gjatë Meshës së Shenjtë. Dallojmë tre momente kryesore gjatë Meshës për Krezmimin:

- 1. Liturgjia e Fjalës**, që është e përbërë nga leximi i Fjalës së Zotit, Prezantimi i kandidatëve dhe nga predikimi i priftit. Pra, është si Liturgjia e Fjalës në çdo meshë të shenjtë, vetëm se i shtohet në njëfarë pike edhe faza e prezantimit të kandidatëve që do të marrin Sakramentin e Krezmimit.
- 2. Liturgjia e Sakramentit të Krezmimit**, që është e përbërë nga 4 rituale kryesore që përbëjnë Sakramentin e Krezmimit.
- 3. Liturgjia Eukaristike**, pra vijon Mesha sipas rritit të saj normal, me shugurimin e specieve eukaristike dhe Kungimin e shenjtë.

Liturgjia e Sakramentit të Krezmimit thamë që është e përbërë nga 4 rituale kryesore. Cilat janë?

1. Shpallja e fesë ose rinovimi i premtimeve të bëra gjatë Pagëzimit

Moment shumë i rëndësishëm. Pse? Nqs e mbajmë mend, pak para ritualit kryesor të Sakramentit të Pagëzimit, pra derdhja e ujit tri herë në kokën e kandidatit e shoqëruar nga formula sakramentale, prindërit e kandidatit, nuni/nuna dhe i gjithë komuniteti, në emër të atij që do të pagëzohet pas pak, shpallin fenë e Kishës Katolike (pra thonë Simbolin e Apostujve, dmth Unë besoj në Hyjin, Atin e gjithëpushtetshëm etj...). Atëherë, shpallja e po kësaj feje që në kohën e pagëzimit e kanë thënë të tjerët për të, nga ana e atij që krezmohet është moment shumë i rëndësishëm, sepse **ky person në këtë rast e personalizon aktin e fesë**, pra e shpall vetë kësaj radhe, me bindjen e vet, me gojën e vet, atë fe që gjatë pagëzimit e kanë shpallur të tjerët në emër të tij. Këtu do të duhej të ndaleshim orë të tëra, për të shpjeguar se sa e rëndësishme është për një njeri që Krezmohet ky moment i shpalljes së fesë, pra që njeriu shpall që beson në atë çka Jezusi dhe Kisha e tij Katolike thonë; i beson, i jeton dhe jua shpall këto gjëra edhe të tjerëve. Këtu nënkuptohet që nuk do të kishte asnjë lloj kuptimi që një njeri të krezmohej pa patur fenë, pa besuar në të vërtetat e fesë Katolike dhe në Jezu Krishtin e në Kishën e tij: ky mund të themi që është kriteri themelor, kryesor për një të

krezmuar. Duket sikur është anashkalohet mjaft. Nga ana kemi nevojë që dikush të na i mënyrën më të saktë e më të pak, se është diçka procesuale bëjmë tonat, t'i besojmë e t'i

diçka e qartë, por në fakt tjetër, për t'i besuar disa gjëra shpallë, të na i shpjegojë qartë të mundshme, që pak nga dhe jo e menjëhershme, t'i jetojmë gjithnjë e më shumë.

2. Vënia e duarve dhe lutja

Ipeshkvi, që është zakonisht ministri i sakramentit të Krezmimit, vë duart mbi të gjithë ata që krezmohen.

Gjesti i vënies së duarve mbi krezimandët, pra ata që krezmohen, është kuptimplotë sepse ka një traditë shekullore, që nga fillimet e Krishtërimin, kur Apostujt vinin duart mbi njerëzit për të derdhur në ta Shpirtin e Shenjtë. Le të lexojmë në Veprat e Apostujve, 19, 1-7, se si Shën Pali vë duart (pra krezmon) 12 burra të Efesit, një qytet në brigjet e Turqisë së sotme:

"Ndërkohë që Apoloni ishte në Korint, Pali, pasi i përshkoi krahinat e epërme, erdhi në Efes. Aty gjeti disa nxënës dhe u tha: "Kur e pranuat fenë, a e morët Shpirtin Shenjt?" Ata iu përgjigjën: "Ne as që kemi dëgjuar se ka Shpirt Shenjt." "Cilin pagëzim atëherë, vazhdoi Pali, keni marrë?" Ata u përgjigjën: "Pagëzimin e Gjonit." Pali u tha: "Gjoni ka pagëzuar me pagëzimin e kthimit, duke i predikuar popullit që të besojnë në Atë që do të vijë pas tij, d.m.th. në Jezusin." Kur dëgjuan, u pagëzuan në Emër të Jezusit Zot e, kur Pali i vuri duart mbi ta, në ta zbriti Shpirti Shenjt dhe filluan të flasin në gjuhë të ndryshme e të profetizojnë. Të gjithë së bashku ishin dymbëdhjetë burra".

Pra është kuptimplotë, pasi nënkupton **bekim dhe trashëgim të hirit.**

Ndërkohë që Ipeshkvi vë duart mbi të gjithë krezimandët, thotë këtë lutje:

"O Zot i plotfuqishëm, Atë i Zotit tonë Jezu Krishtit, që i ke rigjeneruar këta bij të tu nga uji e nga Shpirti i Shenjtë duke i liruar nga mëkati, zbraze në ta Shpirtin tënd të shenjtë Paraklit: shpirt diturie dhe intelekt, shpirt këshille dhe force, shpirt njohurie dhe përkushtimi dhe mbushi me shpirtin e frikës së TënZot. Për Krishtin Zotin tonë".

Kjo lutje është kuptimplotë. Ipeshkvi i drejtohet Hyjit Atë, duke ju lutur për këta bij të pagëzuar që do të krezmohen (të lindur nga uji e nga Shpirti, pra nënkupton të pagëzuar dhe të liruar nga mëkati, që është efekti kryesor i Sakramentit të Pagëzimit, lirimi nga mëkati origjinal dhe nqs janë prezent, nga mëkatet personale të bëra nga njeriu që pagëzohet dhe nga dënimi që rrjedh nga këta të fundit). Pastaj, i kërkon Hyjit Atë që të zbrasë në këta njerëz Shpirtin e shenjtë Paraklit (që është Shpirti i Shenjtë, i quajtur ndryshe Parakliti) që kemi thënë është esenca, themeli i efekteve të Krezmimit. Më tej, Ipeshkvi vijon duke listuar **dhuratat kryesore të Shpirtit të Shenjtë, që janë shtatë: dituria, intelekti (ose mençuria), këshilla, forca (fuqia), njohuria, përkushtimi, droja e Perëndisë (frika e TënZot) dhe duke i kërkuar**

Hyjit Atë, që t'ja japë këto dhurata të Shpirtit të Shenjtë secilit prej atyre që krezmohen. Këto dhunti, për të cilat do të duhej një takim me vetë për të folur, gjenden të përshkruara në Librin e profetit Isaia:

"Në të do të pushojë shpirti i Zotit, shpirti i urtisë e i dijes, shpirti i këshillave dhe i forcës, shpirti i kuptimit dhe i frikës së Zotit". (Isaia 11, 2)

Është interesant edhe numri 7 i cili në simbolizmin biblik nënkupton plotësinë, pikërisht ashtu sikurse kemi thënë që në Sakramentin e Krezmimit ne marrim plotësinë e Shpirtit të Shenjtë, duke nënkuptuar që marrim plotësinë e dhuratave të tij, të shtatë dhuratave të tij, duke arritur kështu plotësinë e pjekurisë shpirtërore.

3. Krezmimi

Ja pra kemi arritur në thelbin e këtij sakramenti:

ky ritual identifikon dhe përcakton sakramentin e Krezmimit në vetvete. Bëhet fjalë për krezmimin, që do të thotë me lyerjen me vajin e përzier me balsam, të quajtur Krizma e Shenjtë. Ky vaj, i quajtur Krizma e Shenjtë, shugurohet nga Ipeshkvi në meshën e së Enjtës së Madhe, pra e Enjtja që paraprin të dielën e Pashkëve. Ipeshkvi në këtë meshë të shenjtë, të quajtur për këtë motiv pikërisht Mesha Krizmale, e shuguron vajin për të gjithë dioçezën.

- Gjatë Pagëzimit, një ritual shumë i rëndësishëm kishte të bënte me vajosjen me krizmën e shenjtë: e kemi përshkruar këtë rit gjatë pagëzimit duke thënë që bëhet pas ritit themelor të pagëzimit, që ishte zhytja (ose derdhja e ujit në kokë) tre herë e kandidatit në ujin e pagëzimit, ndërkohë që thuhet formula sakramentale (Unë të pagëzoj në emër të Atit e të Birit e të Shpirtit Shenjt). Ky vaj nënkuptonte dhuratën e Shpirtit të Shenjtë që i jepet të porsapagëzuarit, nëpërmjet të cilit i pagëzuari bëhet mbret, profet e prift, pasi i bashkohet Krishtit nëpërmjet Pagëzimit, e kështu si pasojë i bashkohet këtyre funksioneve që i përkasin vetë Krishtit (pra të qenit mbret, profet e prift).
- **Kurse vajosja e dytë me Krizmën e Shenjtë, që bëhet pikërisht gjatë Krezmimit, ose më mirë kjo është sakramenti i Krezmimit, i cili e merr këtë emër pikërisht nga ky ritual i lyerjes me Krizmën e Shenjtë, bëhet nga Ipeshkvi dhe është pikërisht kjo për të cilin po flasim tani.**

Kur njeriu pagëzohet i vogël në Kishën Katolike të ritit latin, kjo vajosje bëhet në një moment të dytë, koha e së cilës përcaktohet nga mosha e diskrecionit.

Kur njeriu pagëzohet i rritur në Kishën Katolike të ritit latin, vajosja pas Pagëzimit dhe vajosja e dytë gjatë Krezmimit bashkohen në një rit të vetëm, pra në Sakramentin e Krezmimit të marrë nga ky i rritur që sapo u pagëzua.

Kurse në Kishat Lindore, të ritit oriental, vajosja me krizmën e shenjtë (Krezmimi) bëhet menjëherë pas Pagëzimit, pa pritur një distancë kohore dhe moshën e diskrecionit.

Çfarë ndodh gjatë këtij rituali të Krezmimit?

Ipeshkvi lyen gishtin e madh të dorës së djathtë me Krizmën e Shenjtë, ky vaj që vetë ai e kishte shuguruar gjatë meshës së Enjtes së madhe, dhe bën një shenjë kryqi në ballin e atij që po krezmohet, duke thënë këtë formulë sakramentale, ndërkohë që e thërret me emër personin:

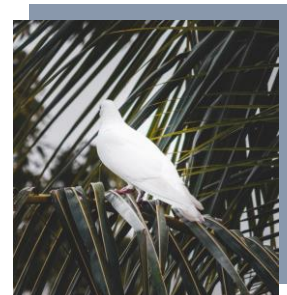
"Accipe signaculum doni Spiritus Sancti" dmth *"Merre vulën e Shpirtit të Shenjtë, që të jepet si dhuratë"*.

Kuptimi i këtyre fjalëve është i thellë: e kemi thënë disa herë që Krezmimi, ashtu sikurse Pagëzimi, është një vulë shpirtërore, një vulë që printohet në shpirtin e njeriut që e merr dhe që nuk do të hiqet kurrë, për këtë arsye ky sakrament merret një herë e përgjithmonë. **Kjo është një shenjë e brendshme, do ta krahasoja me një distinktiv, është distinktivi i të krishterit, që e mbart në zemrën e tij duke i lejuar që të forcohet e të rritet brenda tij gjithnjë e më shumë, deri në ditën e fundit të jetës së tij, kur do të prezantohet para Hyjit i mbushur plot me këto dhurata të pafundme, që mund të përmbliidhen në një dhuratë të vetme të madhe: Shpirti i Shenjtë.**

Po ashtu, gjesti i lyerjes së ballit të atij që krezmohet me krizmën e shenjtë është domethënës, përveçse është gjesti themelor i Krezmimit. Duhet të dimë që termi “krezmim” ka të njëjtë origjinë të termit Krisht, që e kanë prejardhjen nga fjala greke “krizma”, “lyerje”. **Sikurse Krishti është i lyeri dhe i shuguruari Meshtar, Profet, Mbret, edhe Krezmimi, për të krishterin, është “lyerje” dhe “shugurim” në jetën e Krishtit Meshtar, Profet, Mbret.** Pra, na konformon akoma edhe më shumë me Krishtin, na afron me Krishtin, na bën të ngjashëm me Krishtin. Fakti që kjo krizmë, ky vaj, vihet në ballë, është pikërisht për të treguar se jo vetëm jemi krenarë për përkatësinë ndaj Krishtit, por edhe duam ta shpallim haptas (sikurse themi ne "e ka të shkruar në ballë") atë, dhe vihet duke bërë shenjën e kryqit, që është shenja themelore dhe karakteristike për çdo të krishterë, sepse nëpërmjet kryqit Jezu Krishti na ka shpëtuar dhe na ka hapur rrugën hyjnore, rrugë në të cilën hyjmë falë Sakramenteve, duke filluar nga Pagëzimi.

Mua më pëlqen të shpenzoj dy fjalë, ky është një meditim imi personal, mbi faktin që kjo Krizmë, nqs e keni vënë re me vëmendje, është vaj i përzier me balsam. Pra, ekzistenca e këtij balsami brenda vajit na jep akoma edhe më shumë idenë se si ky Sakrament vepron në ne: **Shpirti i Shenjtë është një balsam i vërtetë për zemrat tona, një balsam erëmirë, që zbret deri në thellësi të zemrave tona, deri në ato brigje të errëta të shpirtit tonë, duke vënë mbi plagët e shumta të shpirtit tonë balsamin e tij shërues dhe duke na dehur me aromën e tij të këndshme që përhapet me shpejtësi në të gjithë qenien tonë, duke penetruar deri në ato vende që asnjëri tjetër nuk arrin të penetrojë.**

"Sytë e tij si pëllumbeshat bregut të ujërave të përroit, dhëmbët e tij të lara me qumësht kur pushojnë brigjeve të lumit! Mollëzat i ka porsì shtretër lulesh me balsam, ku rriten bimë erëkëndshme; buzët e tija janë porsì zambaku, kullojnë mirrën e dorës së parë!" (Kantiku i Kantikëve, 5, 12-13)

Sa metaforë e bukur dhe romantike për të na përshkruar Shpirtin e Shenjtë! Profumi balsamik i mirrës në ajër, na sugjeron diçka nga infiniti, një hapësirë që nuk mund të të kalbet, një hapësirë të jo-vdekjes. Pra, vaji erëmirë, i nënkuptuar tani edhe vaji i Krizmës, është një ushqim i vërtetë për zemrën tonë, është vaji që kur gjendet brenda llambës, ndriçon hapat tonë në errësirë, është vaji që në momentin që lyhesh me të, mund të bëjë të butë edhe shkëmbinjtë më të fortë, pra edhe zemrat më të mbyllura, më të ngushta. **Ky është Shpirti i Shenjtë, vaji erëmirë, balsami i zemrave tona!** Zemra të cilat, siç thoshte poeti i madh Goethe: "psherëtimë në kërkim të balsamit të humbur!".

4. Riti i paqes

Pasi Ipeskvi lyen ballin me Krizmën e Shenjtë, i thotë krezimandit: "Paqja qoftë me ty" dhe krezimandi përgjigjet "Dhe me shpirtin tënd". Janë fjalë që ne i kemi dëgjuar shpesh, i themi edhe gjatë meshës përher, por në fakt kanë një kuptim të thellë: kjo përshëndetje e paqes është një përshëndetje e Pashkës. Pse? Le të kujtojmë fjalët që Jezusi u thotë apostujve të tij në natën e Pashkës, në natën e Ringjalljes së tij nga të vdekurit:

"Në mbrëmjen e po asaj dite, të parën ditë të javës, ndërsa dyert e shtëpisë, ku banonin nxënësit, ishin të mbyllura prej frikës së judenjve, erdhi Jezusi, zuri vend mes tyre dhe u tha: "Paqja me ju!" Si u tha kështu, u tregoi duart dhe kraharorin. Nxënësit u gëzuan, kur e panë Zotërinë. Pastaj u tha prapë: "Paqja me ju!" Siç më dërgoi mua Ati, ashtu unë po ju dërgoj ju." Si foli kështu, hukati mbi ta dhe u tha: "Merrni Shpirtin Shenjt!" (Gjoni 20, 19-22)

Të njëjtën gjë, siç ka bërë me apostujt bën edhe me ne Jezusi, në momentin që Ai vetë, i përfaqësuar nga figura e Ipeskvit, na jep Paqen e tij, duke na dhënë Shpirtin e tij të Shenjtë gjatë Krezmimit.

11. PSE ËSHTË I NEVOJSHËM KREZMIMI KUR NE TASHMË E MARRIM NËPËRMJET PAGËZIMIT SHPIRTIN E SHENJTË?

Kjo është pyetja e fundit që do të shtjellojmë në lidhje me këtë Sakrament, përgjigja e së cilës është në njëfarë mënyre edhe një përsëritje e shkurtër e të gjithë atyre që kemi thënë. Nuk e di nëq ju ka shkuar ndonjëherë ndërmend, përpara ose gjatë shtjellimit të këtij Sakramenti, t'ja bëni këtë pyetje vetes, por në fakt unë ja kam bërë, sepse më dukej pak e çuditshme kjo "përsëritje".

Është e vërtetë që nëpërmjet Pagëzimit na hiqen të gjitha mëkatet, si ai origjinal, si ato personale dhe dënimi që rrjedh nga ato dhe na jepet dhuratë Shpirti i Shenjtë, por ne njerëzit jemi të gatuar kështu: **njeriu është një qenie racionale, që i kap/i kupton realitetet që e rrethojnë në mënyrë graduale**; nuk duhet shumë për ta kuptuar këtë, mjafton të kujtojmë rritjen biologjike, fizike të njeriut: se si fëmijët i kapin gjëra nga realiteti që i rrethon dhe në këtë mënyrë rriten, dalëngadalë, hap pas hapi, në kohë. Kështu jemi edhe ne.

Mjafton të kujtojmë edhe diçka tjetër, një krahasim që mund të na ndihmojë: ekspertët e gjuhëve të huaja thonë që një njeri, për të rrënjosur në mendje një fjalë të re në gjuhë të huaj, duhet ta përsërisë këtë fjalë të paktën 30 herë, dhe këto 30 herë jo të gjitha në një moment, por të distanciuara në kohë. Psh. nëq unë po mësoj gjermanishten (që sipas meje është një gjuhë kaq e vështirë sa na duhen më shumë se 30 herë por ne) dhe dua të fiksoj në mendje fjalën "Heiliger Geist" pra "Shpirti i Shenjtë", nuk mjafton ta përsëris brenda një dite 30 herë si robot "Heiliger Geist"

"Heiliger Geist" "Heiliger Geist"... por duhet ta them sot, pastaj nesër, pastaj pas 2 ditësh, pastaj pas 2 muajsh e kështu me radhë. Ky ishte një shembull banal, por për të treguar që ne kemi nevojë për marrjen e Shpirtit të Shenjtë më shumë se një herë, jo sepse Shpirti i Shenjtë ndryshon apo rritet duke u zbrazur mbi ne disa herë, sepse siç fjala "Heiliger Geist" mbetet e njëjta, ashtu si gjatë Pagëzimit, si gjatë Krezmimit, **Shpirti i Shenjtë është i njëjti, por jemi ne që ndryshojmë, që rritemi gjatë kohës, dhe kemi nevojë për këtë zbrazje të vazhdueshme të Shpirtit të Shenjtë në kohë, shpesh, më shumë se një herë.** Kështu lind nevoja jo vetëm që të marrim Shpirtin e Shenjtë gjatë Pagëzimit, që na lind në jetën e re hyjnore, në jetën e Shpirtit të Shenjtë, por kemi nevojë edhe që ta çojmë këtë jetë të Shpirtit të Shenjtë në plotësinë e saj, efekt të cilin e përmbush, e përsërisim, Krezmimi.

Por, siç do të shikojmë, as kjo për ne nuk mjafton, jo sepse Krezmimi nuk është i frytshëm dhe i vërtetë në efektet që prodhon, por sepse këto efekte dhe fryte për t'u zhvilluar në ne duan kohën e tyre, duan një proces të caktuar. **Atëhere ne e marrim Shpirtin e Shenjtë, siç do të shikojmë më tej, sa herë marrim Kungimin, ashtu sikur kemi një derdhje të re të Shpirtit të Shenjtë sa herë e thërrasim Shpirtin e Shenjtë,** i cili duhet thirrur shpesh, mundësisht edhe disa herë brenda ditës, o me lutjen "Eja Shpirti i Shenjtë" ose duke e thirrur thjesht "Veni Sancte Spiritus" pra " Eja Shpirti i Shenjtë".

Po ashtu, dhe këtu e mbyllim bisedën tonë mbi Sakramentin e mrekullueshëm të Krezmimit, **Jezusi jua ka dhënë edhe vetë apostujve Shpirtin e Shenjtë disa herë, jo vetëm një herë:** natën e Pashkës (Gjoni 20, 22); në ditën e Rrëshajave, që kemi thënë është dita e themelimit të Sakramentit të Krezmimit (Vap 2, 1-4), në lutjen përpara persekutimit të parë që komuniteti i krishterë po pësonte (Vap 4, 31). Le ta thërrasim këtë mik të dashur në zemër përherë, duke u nisur nga dhurata e Krezmimit, sa herë kemi nevojë, sepse Ai është i gatshëm të na vijë në ndihmë në çdo çast.

